

Βρεάνη Αθ.
3, 4, 5 Μαρ
1938

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΝΤΙΣΤΗΣ
Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ
Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ
Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ
Ο ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ
Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ
Γ.Κ. ΑΣΠΡΕΑΣ

Είς ἐκ τῶν μεγάλων διδασκάλων τοῦ γένους, ἀναιδελφείας γενναία καρδία καὶ ἐνθους ψυχῇ, ὁ Γεώργιος Γεννάδιος, ἦτο Θράξ, γεννηθεὶς εἰς τὴν Σηλυβρίαν τὸ 1786.
Ὁ πατὴρ του ἦτο ἱερεὺς, ἡ δὲ μήτηρ του κατήγετο ἀπὸ τὸ χωρίον Δολιανὰ τοῦ Ζαγορίου, ὅταν δὲ ἀπέθανε ὁ σὺγγός της, μετηνάστευσε μετὰ τῶν τέκνων της εἰς τὴν ἰδιαιτέραν τῆς πατρίδα Δολιανὰ, ὅπου Γεώργιος Γεννάδιος, μόλις τριετής τὴν ἡλικίαν, ἤρξατο διδασκόμενος τὰ πρῶτα γράμματα.
Μετέβη ἔπειτα εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ κατώρθωσε νὰ ἀποπερατώσῃ τὰς ἐγκυκλίουσ σπουδὰς του εἰς τὴν ἐκεῖ σχολήν, μὲ μεγάλας στερεώσεις.

Ἐπειτα, τὸ 1797, ἐκλήθη ἀπὸ τῶν ἐν Δακίᾳ θεῶν του, ὅστις ἦτο ἀγιοῦμενος ἐνὸς ἐκ τῶν καλλιτέρων μοναστηρίων τοῦ Βουκουρεστίου, ὅπου ἐπεδόθη εἰς εὐρυτέρας σπουδὰς, ἀραιοσθεὶς ἰδίως εἰς τὴν Θεολογίαν καὶ τὴν ἱστορίαν καὶ κατώρθωσε μετ' ὀλίγα ἔτη νὰ ἐργάζεται, παραδίδων τὴν ἐλληνικὴν καὶ συμπληρώνων τὰς σπουδὰς του συνάμα.

Κατὰ τὸ 1809 μετέβη εἰς τὴν Λειψίαν, ὅπου ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Ἱατρικῆς. Δὲν ἤδυνήθη ὁμως νὰ παραμείνῃ πλέον τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμισέος ἔτους, διότι, ὡς ἀναφέρει ὁ βιογράφος του Ἀλεξάνδρος Ραγκαβῆς εἰς τὸ περιοδικὸν «Πανόρως», τῶμος στ', κατέστη ἀδύνατον εἰς αὐτὸν νὰ ἀντιμετώπισῃ τὰς ἱλικίας ἀνάγκας τῆς συμπληρώσεως τῶν σπουδῶν ἡ, ὅπως ἐπιστητοῦζον ἄλλοι, δέκομφε τὰς λατρικὰς σπουδὰς του ἐξ ἀποτροπισμοῦ πρὸς τὰς ἀνατομικὰς ἐργασίας.

Ἐπαυθὺς μετέπειτα εἰς τὸ Βουκουρεστί καὶ ἀφοσιώθη ὁλοψύχως εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας καὶ τὴν διακλασιν καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῆς, μέχρι τοῦ θανάτου του, ἦτοι ἐπὶ ἀνω τῶν πεντήκτων συνεχῶς ἑτών.

Ἐποῖα ὑπέρξεν ἡ διδασκαλία τοῦ Γενναδίου εἰς τὸ Βουκουρεστί μέχρι τῆς ἐκρήξεως τῆς Ἐπαναστάσεως, ἀποφθεῖ εἰς ἡμᾶς ἐνύπλιον ἀποδείξει μία μικρὰ παράγραφος τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Ραγκαβῆ βιογραφίας του.

Ἐτὸν ἐνθουσιασμόν, γράφει, μαθητὴν τὴν, ὅταν ἐν τῷ δημοσίῳ σχολείῳ τοῦ Βουκουρεστίου, ἐν πληθύντι ἀκροατηρίῳ, ἐν ᾧ παρεκάθητο καὶ οἱ τοῦ Ἡγεμόνος υἱοί, διδάσκων τὸν Ἰσοκράτην πανηγυρίζοντα τῶν Ἀρχαίων Ἀθηναίων τὴν λαμπρότητα καὶ ἐκλεκτὴν ῥητορικὴν αὐτοῦ ὅλον ὑπὸ τῶν μεγάλων ἐκείνων ἐλκόνων ἐκθαυροῦμενον καὶ διατάξας νὰ κλεισθῇ ἡ θύρα, ἤρξατο ἐν λέξεσι διαπύροις ἐκθέτων οἷα ἦν ἡ Ἑλλάς, διδασκαλὸς καὶ κορονὶς τῶν ἐθνῶν, ὅταν ἔλαμπεν ἐπ' αὐτῆς ὁ ἥλιος τῆς Ἐλευθερίας καὶ πῶς κατέστη τῶν λαῶν χλεύη καὶ ἐξουθένωμα, ἅρ' ὅπου ὑπερῆκεν εἰς δουλείαν ἑνὸν καὶ τοσοῦτον συνεκινήθη περιγράφων τὴν ἐνδοξὸν ἐλπίδα, ἥτις ἦν τότε ἔγκλημα, ὥστε τὴν φωνὴν του δέκονσαν δάκρυα, τὸν δὲ νέον ἀκροατὴν του κορυφωθείς ὁ ἐνθουσιασμός, ἐξεργάγη εἰς κεραυνώδεις χειροκροτήσεις.

Μνηθεὶς εἰς τὴν Φιλίππιν Ἐταιρίαν, ὁ Γεννάδιος εἰργάζετο καὶ ἐκαλλιέργει τὰς ψυχὰς τῆς νεολαίας εἰς τὴν ὑπὲρ Πατρίδος καὶ Ἐλευθερίας αὐτοθυσίαν.

Μεγάλαι ἐγένοντο αἱ περιπέτειαι τοῦ σοφοῦ ἐκείνου διδασκάλου, ἀλλὰ καὶ ἐξαιρετικῶς γενναίου ψυχῆς ἀνδρός.

Διδασκαλὸς ἐμφυγῶτης, ἀλλὰ καὶ πολεμιστῆς συνάμα, καὶ ἐμπνευστῆς διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς πειθοῦς εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς τὴν Ἑβδαίαν καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ μίαν ἀληθῶς ἐνθέρμον προᾶξιν: τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ἐθνικοῦ φρονιματος εἰς περίοδον τραγικῆς ἐθνικῆς κατπτώσεως.

Ἐβόρθη εἰς τὸ Ναύπλιον μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου, ὅτε ὁ πολιτικὸς καὶ πολεμικὸς Ἕλληνας τῆς ἐπαναστατικῆς ἐποχῆς εἶχεν ἀσθανθῇ τὴν θαυτέραν πικρίαν καὶ τὴν τραγικωτέραν ἀπογοήτευσιν.

Ἡ Ἐπανάστασις ἐκινδύνευε νὰ σβύσῃ καθ' ὁλοκληρίαν.

Δύο μόνον ἀκροπόλεις παρέμενον εἰς χεῖρας τῶν ἐπαναστατῶν, τὸ Ναύπλιον εἰς τὴν ἀκρογίαν καὶ ἡ Ὑδρα εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὅχι πείνα, ἀλλὰ λοιμοκρατία ἐβόρει τοὺς πάντας, πολεμιστὰς, πολίτας καὶ γυναῖκόπαιδα, καὶ ἡ ἀπόγνωσις ὠθηνοῦσε πρὸς ἀλληλοσπαραγμὸν καὶ ἐδημουργοῦσε τοὺς θετικωτέρους τῶν κινδύνων πρὸς τὴν ἐπάνοδον τῶν λειψάνων τοῦ ἐπαναστατημένου λαοῦ ὑπὸ τὴν δουλείαν ἐκ νέου.

Τότε, εἰς τὴν γενικὴν ἀποθάρρυνσιν, ἠνικήθη γίγας ὁ Γεννάδιος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σπυρτεῦ τῶν ἡμερησίων καὶ πειναιέων.

Γ. Κ. ΑΣΠΡΕΑΣ

Παραβέβηκεν ἐνταῦθα τὴν περὶ τῆς πατριωτικῆς δράσεως τοῦ Γεωργίου Γενναδίου παράγραφον τοῦ Ἀλεξάνδρου Ραγκαβῆ:

«Κατὰ τὴν κατὰ τὸν ὅρον συνείδησιν δὲ λαὸς τῆς Ναυπλίας εἰς τὴν πλατείαν τῆς πόλεως, καὶ συνήλθον ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ οἱ πειναλέοι στρατιῶται ἀπειλητικῶς ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ τῶν. Ἄλλ' οὐδεὶς ἐτόλμα, καὶ οὐδεὶς ἤξευρε τί νὰ προτείνῃ. Τότε ὁ Γεννάδιος προέβηκε πρὸς τὸν λαόν, ἀνεπήδησεν εἰς τὴν ῥίζαν τῆς ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πλατείας ὑψομένης πλατάνου, καὶ ἐκείθεν φλογερὸν τὸ δῆγμα ἐπὶ τὸ πλῆθος πλατῶν, μετὰ φωνῆς στεντορείου, καὶ μετ' ἐνύπλιότητος παντοδυνάμου, ἀνέκραξεν. — Ἡ πατρίς καταστρέφεται, ὁ ἀνὴρ ματαιοῦται, ἡ ἐλευθερία ἐκπνέει. Ἀπαιτεῖται βοήθεια σὺντονος! πρέπει οἱ ἀνδρεῖοι αὐτοί, οἵτινες ἔφαγον πικρίαν καὶ ἀνέπνευσαν φλόγας, καὶ ἦδη ἄργοι καὶ λιμώττοντες μᾶς περιστοιχίζουσι, νὰ σπεύσωσιν ὅπου νέος κίνδυνος τοὺς καλεῖ. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται πόροι, καὶ πόροι ἔλλειπουσιν. Ἄλλ' ἂν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν πατρίδα, ἂν ἤμεθα ἄξιοι νὰ ζῶμεν ἄνδρες ἐλεύθεροι, πόρους εὐρίσκομεν. Ἄς δώσῃ ἕκαστος ὅ,τι ἔχει καὶ δύναται. Ἰδοὺ ἡ πενιχρὰ εἰσφορά μου. Ἄς μὲ μνηστῇ ὅστις θέλει!

Καὶ ἐκπρόσθεντος τοῦ πλῆθους ἐκένωσε κατὰ γῆς τὸ λισχὸν διδασκαλικὸν του βάλαντιον. Ὁ κρότος τῶν πρώτων τούτων εἰς τὸν θυμὸν τῆς πατρίδος καταπεσόντων ὀλίγων χροσῶν, τοῦ μόνου προέχοντος τῶν ἐπὶ πᾶσι οἰκονομῶν του, τοῦ μόνου ἐφοδίου τοῦ ἐναγωνίου του βίου, θεαίμως ὡς μελωδία εὐπρόσδεκτος ἀντήρτησεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ κατελογίσθη θεαίμως ἡ προσφορά αὐτῇ παρὰ τῆς χάρας τὸν δόλον, ἐν τοῖς αἰδίοις δέλοις, ἐν αἷς ἐγγράφεται πᾶσα ἐθνικὴς προᾶξις εἰς μνησιμόσπονδον ἀνι

παρόδοισι. — Ἄλλ' ὅχι! Ἐπὶ τῇ λαβῇ μετ' ὀλίγων ἡ συνεισφορά αὕτη εἶνε οὐτιδανὴ! Ὁ βολὸν ἄλλον δὲν ἔχω νὰ δώσω, ἀλλ' ἔχω ἑμαυτὸν, καὶ ἰδοὺ τὸν πωλῶ! Τίς θέλει διδασκαλὸν ἐπὶ τέσσαρα ἔτη διὰ τὰ παιδία του; Ἄς καταβάλλῃ τὸ τίμημα! — Αἱ γενναῖαι αὐτὰς λέξεις ἐξήψαν ἀκρόατον ἐνθουσιασμόν, καὶ πάντες μετὰ δακρύων ἐσπεύον προσφέροντες οἱ μὲν χρήματα, οἱ δὲ, οἱδ' αὐτῶν ἐξαιρουμένων τῶν ὁπῶν στρατιωτῶν, ὅ,τι ἕκαστος ἦ διπλὸν ὁ πολιτικὸς καὶ πολεμικὸς Ἕλληνας τῆς ἐπαναστατικῆς ἐποχῆς ἐκείνη, ὅτε ἐκείνη ἡ ἐπὶ τῇ ἐλευσίᾳ εἰς τὰς ἐκκλησίας, ὅπου προσερχόμενοι καὶ αἱ κυρίαι νὰ προσφέρωσι τὸ κατὰ προαίρεσιν καὶ αὐτὰ.

Ἀπὸ θαθέος ὁδοῦ δὲ Γεννάδιος περιέμενεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἀλλ' ἡ λειτουργία ἀπέλυσε, καὶ αἱ κυρίαι, ἰσως πικρῶς τὴν συρομένην τῶν ξένων στρατιωτῶν, δὲν ἐφάνησαν, ἡ δὲ ἡ μόνη ἡσυχία εἰς τὴν κλῆσιν. Τότε τὸ αἷμα τοῦ ἀσθανθείς ὑπὸ γενναίας ἀναστατήσεως ἀναβράδον, καὶ ἀποβλέψας πρὸς τοὺς ἐκεῖ παρισταμένους μαθητὰς τῶν δημοτικῶν σχολείων, — Δυστυχῶς παῖδια, ἀνέκραξε μὲ φωνὴν κλονίσασαν τοὺς θόλους τῆς ἐκκλησίας, δυστυχῶς παῖδια, οὗς ἐγκατέλειψαν αἱ μητέρες σας! Ἡξεύρουσιν ὅτι ὁ Ὀθωμανὸς σφάζει καὶ ἀνδραποδίζει, ὅτι αἶμα ἔχει ἐν τῇ σπηρῇ καὶ σὰς εἰς αἰχμαλωσίαν, ἀλλ' ἀδιαφοροῦσι, παιδευόμενοι ὀλίγου χρόνου. Ἄλλος προστάτης δὲν σὰς μένει ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τῶν κοινῶν προστάτην ἐκεῖ ἐπ' αὐτὰ — Καὶ τὰ παῖδια, μὴ τοιμήσαντα νὰ παρακούσωσι τὴν ἐπατακτικὴν ἐκείνην φωνήν, ἐγονάτισαν δια. Ἀποκαλύψας δ' ἐκεῖνος τὴν κεφαλὴν του, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὀφύσας πρὸς οὐρανὸν — Ὑψιστε Θεέ, ἀνεφώνησε, Σὺ δὲ προστάτης τῶν ἀφώτων καὶ τῶν μὴ ἐχόντων καταφυγὴν, μὴ ἐγκαταλείψῃς καὶ σὺ τὰ παῖδια ταῦτα. . .

Ὁ Γεννάδιος δὲν ἦτο μόνον σοφὸς διδασκαλὸς, ἀλλὰ καὶ ἐνθους, γενναῖα καὶ τολμηροτάτη ψυχῇ. Εἰς περιστάσεις κρίσιμωτάτας ὅπως ἐκείνη τοῦ προαναφέρωμε τοιμοῦσε νὰ ὑψώσῃ ὑπὲρ πάντας τὴν κεφαλὴν καὶ νὰ ὁμιλήσῃ, νὰ ἐνθουσιάζῃ, νὰ συγκρατήσῃ, νὰ ἐξάψῃ τὰ πλῆθη πρὸς τὴν ἀναγκαίαν κατεύθυνσιν.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων χαρακτηριστικῶν τοῦ πολυτίμου ἐκείνου ἀνδρός εἰς στιγμὰς ὑψίστων κινήσεων εἶνε καὶ ὁ τρόπος διὰ τοῦ ὁποῖου ἐξευρῆθησαν οἱ ἀπαραίτητοι ἱπποὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐσχηματίσθη τὸ ἱππικὸν τοῦ Χατζημυζῆλη.

Γ. Κ. ΑΣΠΡΕΑΣ

Ἡ ἀποσύνθεσις τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, ὡς ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῶν Αἰγυπτίων ἀπέναντι τῶν ἀτάκτων ἐλληνικῶν σωματίων, εἶχε δημιουργήσει εἰς τὴν Πελοπόννησον μίαν ἀφώρτητον κατάστασιν ἐκ τῆς ἀποθρασύνσεως τοῦ αἰγυπτιακοῦ ἱππικοῦ, ἀποσπάσματα τοῦ ὁποῖου διέτρεχον τὴν χερσόνησον, κατασφάζοντα, αἰχμαλωτίζοντα καὶ δυνάμει.

Και ὑπάρχον μὲν εἰς τὸ Ναυ-
κλιον συγκεντρωμένοι πολλοὶ καὶ
καλοὶ ἱππεῖς ἐκ τοῦ καταστροφέν-
τος ἱππικοῦ τοῦ Ἀλμειδα, δὲν ὑ-
πάρχον ὅμως ἱπποί.

Ἐνα σῶμα ἐκ τετρακοσίων του-
λάχιστον ἱππέων, θὰ ἔσῃ· τὴν
κατάστασιν.

Ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχεν ὁδο-
λὸν διὰ τὰ ἀγοράσια ἱπποῦ.

Ἐπὶ τοῖς ὁμοῖς εἰς τὸ Ναυκλιον
συγκεντρωμένοι προχόντες καὶ
καπεταναῖοι, οἱ ὅποιοι διέθετον ἄλ-
λοι δύο καὶ ἄλλοι τρεῖς ἱπποὺς, τοὺς
ὁποίους, ἂν παρεχώρουσαν εἰς τὸ Δη-
μόσιον, θὰ καθίστατο εὐγενής καὶ
ἀμειστος ἡ συγκρότησις ἱππικοῦ σώ-
ματος.

Πρὸς τοῦτοις, ὑπάρχον ἐν Ναυ-
κλίῳ ἐνδεδειγμένος ἀρχηγὸς ὁ Χα-
τζημιχάλης Νταλιάνης, ὁ πολὺς ἀ-
πὸ τὸ Δελφινάκι τῆς Ἡπείρου ἀρ-
μητικὸς καβαλλάρης, ὅστις ἐφρονέ-
θη τὴν 17ην Μαΐου 1828 εἰς τὸ
Φραγκοκάστρον τῆς Κρήτης, με-
τὰ ἐξαετῇ συνελὴ καὶ ἀδιάκοπον
μαχητικὴν δράσιν.

Ὁ Γεννάδιος, ὅταν ἐπείσθη εἰς
τὸ ἱππικὸν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ
συγκροτηθῇ, ὡς τῆς δυστοκίας
τῶν προχόντων καὶ τῶν καπετα-
ναίων, ἀπεφάσισε νὰ ἐξάγῃ τὸν
λαὸν ἐναντίον αὐτῶν καὶ ἐν ἀ-
νάγκῃ νὰ τοὺς ἀπειλήσῃ, ὅτι ἂν
δὲν προσέφερον οἰκιοδελοῦς τοὺς
ἱπποὺς των, θὰ τοὺς ἐλάμβανε διὰ
τῆς βίας.

Τὴν χαρακτηριστικὴν αὐτὴν πε-
ριπέτειαν παραλαμβάνομεν ἀπὸ τὸν
Σάβα, ὅπως ἔχει διατυπωθῇ ὑπὸ
τοῦ ἱστοριογράφου τούτου εἰς τὴν
σελίδα 724 τῆς Ν. Φιλ.

«...ὑπὸ κηρύκων συγκληθεὶς,
συνήλθεν αὐθις ὁ λαὸς ἀπὸ τὴν
πλάτανον τοῦ Ναυκλίου, ἀνυπόμο-
νος ν' ἀκούσῃ τὸν ἀγαπήτων του
οἷτορα γενναῖον τι καὶ ὀφείλον
ἀμφοδουλεύοντα, οὗτος δὲ, ἀπὸ ἐ-
ξέθρηκε τῶν κοινῶν πραγμάτων τὸν
κίνδυνον καὶ τὴν θέσιν, καὶ τὴν ἀ-
νάγκην μορφώσεως ἱππικοῦ—Ἀλλὰ
ποῦ, εἶπε, θέλομεν εὐρεῖ τοὺς ἱπ-
ποὺς; Ἐδῶ βλέπω πολλοὺς καὶ
προχόντας καὶ ἀπαρχηγούς, τρέ-
φοντας ἀνὰ δύο καὶ τρεῖς ἱπποὺς
καὶ κομπάζοντας ἐπὶ τοῦτο ἐν τοῖς
ὁδοῖς ὅστις ἔχει ἱππον διὰ τῆς
ἀνάγκης καὶ ἐπιδείξιν καὶ δὲν τὸν προ-
σφέρει εἰς τῆς πατρίδος του τὴν ἀ-
νάγκην, εἶνε ἀνάξιος—νὰ λέγηται
αὕτης προχών, ἢ νὰ φέρῃ τὸ ἔι-
φος τοῦ ἀρχηγοῦ. Διὰ τῶν ἱπποῶν
τούτων δυνάμεθα νὰ μορφώσωμεν
ἱππικὸν τοὺς λαμβάνομεν;—«Τοὺς
λαμβάνομεν» ἀνέκραξε μᾶ φωνῇ
ὁ λαός.—«Καὶ ἂν δὲν μᾶς τοὺς
δώσωσι, τοὺς λαμβάνομεν διὰ
βίας;» —«Τοὺς λαμβάνομεν διὰ
βίας», ἀπεκρίθησαν χιλιάδες στο-
ματίων. —«Ἄγετε, λοιπὸν» διέ-
τάξεν ὁ κίνδυνος τὸν λαὸν ἐκεῖνον, ὡς
ἡ λαϊκὴ κινεῖ τὰ κήματα. Ἀλλὰ
ποῖν ἢ προσφθῇ νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ
δεινὴ ἐντολή, τριακόσιοι πενήκοντα
ἱπποὶ εἶχον κομισθῇ εἰς τὴν
πλατείαν διὰ συνεισφορὰς ἑκου-
σίου. Τότε καλέσας ἐκ τοῦ πλη-
θους ὀνομαστὴ τὸν Χατζη-Μιχαήλ,
—«Σὺ, τῷ εἶπεν ὁ Γεννάδιος, εἰ-
σαν ἄξιός νὰ διευθύνῃς τὸ ἱππικόν
λαὸς τοὺς ἱπποὺς τοὺς, ὁργάνω-
σον αὐτοὺς καὶ ἀναχώρησον ὅσον
τάχος...»

Τὰ ἐπεισόδια καὶ αἱ περιπέτειαι,
τὰς ὁποίας προαναφέραμε, χαρα-
κτηρίζουν καλῶς τὴν ψυχικὴν οὐ-
μὴν καὶ τὴν γενναίαν καρδίαν τοῦ
Γεωργίου Γενναδίου, ὅστις οὐδό-
λος ἐπεζητήσε νὰ ἐκμεταλλευθῇ
τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ
λαοῦ διὰ νὰ ἀνέλθῃ καὶ νὰ κρατηθῇ

πολιτικά ἀξιώματα.
Μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Καποδι-
στρια, ἀνετέθη εἰς τὸν Γεννάδιον
ὁ ὁργανισμὸς τοῦ Ὀργανοτροφείου
τῆς Ἀλγίνης, ὅπου συγκεντρώθη-
σαν τὰ διασπαρμένα καὶ πανάθλια
ὄργανα τοῦ ἀπεγνωσμένου ἀγῶ-
νος.

Ἐπὶ τοῖς ὁμοῖς εἰς τὸ Ναυκλιον
συγκεντρωμένοι προχόντες καὶ
καπεταναῖοι, οἱ ὅποιοι διέθετον ἄλ-
λοι δύο καὶ ἄλλοι τρεῖς ἱπποὺς, τοὺς
ὁποίους, ἂν παρεχώρουσαν εἰς τὸ Δη-
μόσιον, θὰ καθίστατο εὐγενής καὶ
ἀμειστος ἡ συγκρότησις ἱππικοῦ σώ-
ματος.

Γ. Κ. ΑΣΠΡΕΑΣ

Ὅλγα εἰς βραδύτερον, ὅταν ἱ-
δοῦναι τὸ Πανεπιστήμιον, ὁ Γεώρ-
γιος Γεννάδιος ἐκλήθη εἰς τὴν πρῶ-
την σειρὰν τῶν καθηγητῶν καὶ ἀ-
νετέθη εἰς αὐτὸν ἡ διδασκαλία τῆς
ἱστορίας καὶ τῆς φιλολογίας, ἁλ-
λά, γεγονὸς παρόμοιον δι' Ἑλλη-
να, ὁ Γεννάδιος ᾤοντο τὴν τῶσον
τιμητικῶς προσφερθεῖσαν εἰς αὐτὸν
καθηγησίαν ἐνθ' ἡμέρας διαφόρους
ἔδρας τοῦ Πανεπιστημίου ἐγένετο
μέγας ἀγὼν ὑπὸ πλείστον ἄλλων
σοφῶν καὶ ἀσώτων. «Βρ...»

Ὁ ἱσχυρισμὸς τοῦ μεγάλου δι-
δασκάλου διὰ τὴν ἀρνησίαν ἐστηρί-
χθη ἐπὶ τῆς σκέψεως ὅτι θὰ ἦτο
πολὺ χρησιμώτερος εἰς τὴν πατρι-
δα τοῦ ἂν ἐδίδασκε εἰς τὰ κατώ-
τερα σχολεῖα παρὰ εἰς τὸ Πανε-
πιστήμιον.

Εἰς τὴν ἐνστάσιν διατυπωθε-
σαν ἀρνησίαν τοῦ προτάσει τὴν γνώ-
μην του διὰ τῆς ἐξῆς φράσεως:
«Ὅσα τῇ οἰκοδομῇ ἡμῶν στεροῦς
μὲν στεγάζεται σαφῶς δὲ θεμε-
λιούται».

Ἐνθ' ᾤοντο τὴν θέσιν τοῦ κα-
θηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, ἐδέ-
χθη νὰ δοῦναι εἰς τὴν Ριζαίρειον
Σχολὴν, εἰς τὴν σύστασιν τῆς ὁ-
ποίας ἔχεν ἐργασθῇ ἐκθύμως με-
τὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ διεπλάσσετο κλη-
ρὸς ἐγγράμματος καὶ ὅσον ἦτο ἀν-
θρωπίνως δυνατόν ἀππληγμένος
τῆς δεισιδαιμονίας καὶ τῆς μικρο-
νοίας, ἀδελφῶν τῆς ἀμαθείας, ἦ-
τις ἐξαρχαίτηζε γενικῶς τότε τὸν
ἐν Ἑλλάδι κλήρον.

Οἱ ἀγῶνες του ἐν τοῖτοις καὶ αἱ
προσπάθειαι καὶ αἱ ἐλπίδες του ἀ-
πέθανον μάταια.

Μετὰ μακρὰν σταδιοδρομίαν ὁ
Γεώργιος Γεννάδιος ὑπὸ πάντων
τιμωμένων ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις
τὸν Νοεμβρίον τοῦ 1854 προσβλη-
θεὶς κατὰ τὴν τρομοκρατικὴν ἐκεί-
νην ἐποχὴν τῶν ἐτῶν τῆς βασι-
λείας τοῦ Ὀθωνος ἀπὸ τὸν λοιμὸν
τῆς χολέρας, ἥτις ἀπεδεκάτισε τοὺς
Ἀθηναίους.

Τὰ συνήθηματά τοῦ Γεωργίου
Γενναδίου ἦσαν ἱκανὰ, καθὼς καὶ
αἱ μεταφράσεις του, ἅπαντα φιλο-
λογικὰ καὶ ἱστορικὰ. Ἐκ τούτων
δύο ἐξεδόθησαν ἐν Μόσχῃ, εἰ στοι-
χειώδης πραγματεία περὶ τῶν χρε-
ῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἰ πρώτη
τροφὴ τοῦ ὄντιος ἀνθρωπίνου νοῦς
τὰ δὲ ἄλλα ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ
1842 μέχρι τοῦ 1851, ὅπως εἰ Ἑλ-
ληνικὴ γραμματικὴ, εἰ Ἑλλη-
νικὴ γραμματικὴ, εἰ σύντομος ἱε-
ρὰς ἱστορίας, εἰ σύντομος γενικῆς ἱ-
στορίας καὶ ἄλλα.

Τὸ ἔτος 1829 εἶναι ἱστορικὸν διὰ
τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀρχαιολογικῶν
σπουδῶν ἐν Ἑλλάδι, διότι κατὰ τὸ ἔ-
τος τοῦτο ἰδρῶν ἐν Ρώμῃ τὸ «Διεθνὲς
Ἰνστιτούτον τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐν-
ταποκρίσεως» τὰ ὅποια κατὰ τὴν
βραχεὴν αὐτοῦ διαθήκῃ διάρκειαν καὶ
ὅπῃ τὴν μετέπειτα γερμανικὴν αὐτῶν
διαμόρφωσιν σπουδαίαν ἥσυχον ἐπέ-
βρασαν ἐπὶ τὴν καθόλου ἀρχαιολογικὴν
καὶ ἀπετάχυνε ἀνὰ τὰς διαφόρους Ἑλ-
λωπικὰς χώρας τὸν ρυθμὸν τῆς ἀνα-
γεννήσεως τῶν κλασσικῶν σπουδῶν
καὶ ἰδίᾳ τῶν Ἑλληνικῶν, μάλιστα δὲ
ὅπῃ τὴν νέαν ἱστορικὴν πλέον κατεύ-
θυνσιν.

Τοιαύτην δαχτύλου ἐξῆλθεν παρόρ-
μησιν, ἀλλὰ κορίως ὅπῃ τὸ ἴδιον αὐ-
τῶν ἐλκυσμένοι θεαμένοι τῆς λα-
τρείας τοῦ μεγάλου κόσμου, τοῦ ὅπου
ὅπῃ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἀπαύθησαν μέ-
τοχοι, ἔβρασαν οἱ νεώτεροι ἐκείνοι
λαμπροὶ Ἑλληνες τὴν Ἀρχαιολογι-
κὴν Ἐταιρείαν.

Μετ' ἀλλεπάλλας ἀναφέρονται τὰ δυνά-
ματα αὐτῶν:

Κωνσταντῖνος Μπέλιος, Ἀλέξαν-
δρος Μπέλιος, Ζηρόβιος Πάπας, Γερ-
σιόπουλος, Ν. Γ. Θεοχάρης, Α. Κομπάρης,
Πέτρος Α. Σακερινίτης, Α. Ρ. Ραχ-
καδής, Γ. Ρ. Ραχκαδής, Κ. Σ. Πι-
τάκης, Α. Ζ. Μάμουκας, Γ. Π. Κοκ-
κίνης, Θ. Φαριμακίτης, Δ. Ν. Φωτί-
λας, Παναγιώτης Σολτσορ, Θ. Μα-
νολάκης, Γ. Γεννάδιος, Γ. Ρίζος, Σ.
Ὀρμελίδης, Ο. Γ. Τσιπλίδης, Γεώργιος
Κ. Καραμάνος, Δ. Ν. Ἀρβός, Γ. Α.
Ράλλης, Κ. Α. Σχινάς, Α. Α. Θεο-
φράνης, Γ. Ὀρλάνδος, Π. Κ. Ἡ-
πίτης, Δ. Γ. Σολτσορ, Χ. Αἰνιάν, Α.
Πετράκης, Ν. Κοστής, Κ. Βλαχού-
τογης, Γ. Ἀργυρόπουλος, Δ. Ἀνσελ-
μος, Γ. Αἰνιάν, Σ. Κλεάνθης, ὁ Ια-
τρός Μαυροκορδάτος, Α. Παῖκος, Δ.
Μανώλας, Ζοζὴ Σόλερ, Γ. Ἀποστολί-
νης Κομητῆς, Ἰωάννης Πιστολάκης,
Ἀρχιμανδρίτης Ἀσάντος, Ἰωάννης
Α. Οἰκονόμου, Χαρ. Καραβῆνης, Ν.
Αεζαζιεύς, J. H. Skene, H. Δελγιάν-
νης, Γ. Ε. Χίλλ, Α. Πατρίτης Διχα-
γός, Α. Πολυζωίδης, Σ. Σκιφρος,
Κ. Βοττάρης, Φωκίων Ράικ, Δημήτρι-
ος Βουδούρης, Εὐθύμιος Οἰκονομίδης,
Α. Ἰπποκράτης Κλάδος, Κ. Δομνάν-
δος, Ρήγας Παλαμάκης, Γ. Παχώνης,
Γ. Μαυροκορδάτος, Γ. Ἀργυρόπουλος,
Δ. Δανδρινός, Δ. Θεμιστῆς, Α. Φόρ-
στερ, Γεώργιος Σταύρου, Χρ. Ἀδγου-
στος Βράννης.

Πρὸς ἔβρασαν τῆς Ἐταιρείας ἐπρω-
τοστάτην ὁ ἐν Βιάντος τῆς Μακε-
δονίας, ἐν Βιέννῃ δὲ μονίμως κατοί-
κων Βαρώνος Κωνσταντῖνος Μπέλιος,
ὁ καὶ ἄλλως γνωστὸς Ἑθνικὸς εὐερ-
γέτης, ὅστις ἐγεννήθη τῇ 1772 καὶ
ἀπέθανε τῇ 1838 (11) 29—12—(1938).
(Πρὸ Α. Χρῆστῃ ἐν ΗΑΕ 1929, 35
—51).

Διὰ Β. Α. ἐκδοθέντος τῇ 15ῃ Ἰα-
νουαρίου καὶ κοινοποιηθέντος τῇ 18
Ἰανουαρίου 1837 ἐνεκρίθη ἡ ἔβρασις
καὶ ὁ πρῶτος ὁργανισμὸς τῆς Ἐται-
ρείας ὁ συνταχθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάν-
δρου Ραχκαδῆ, τῇ δὲ 28 Ἀπριλίου
1837 ἐν τῇ ἱερωτάτῃ τούτῃ χώρῃ, ὁ
πρῶτος αὐτοκράτωρ σήμερον νὰ ἐκπράτ-
τῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς πρώτης ἐκ-
καταστάσεως, συνήλθεν ἡ πρώτη γε-
νικὴ συνέλευσις τῶν ἑταίρων καὶ ἐ-
ξελέξε τὸ πρῶτον διοικητικὸν συμβού-
λιον.

Γ. Π. Διωνόφορος:
Τὸ 100 ἔτη τῆς Ἐταιρείας.
Δοκίμιον Ἐταιρείας
Κεθάρων Α. Δ.
25 ἔτη 1938